

KRONIEK VELUWE

in relatie tot de geschiedenis van het ambt, c.q. de gemeente Barneveld

versie: 01-05-2004

15de eeuw

1419, okt.,

Op de Veluwe al sneeuw.

bron: Buisman, J., Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen. Deel 2 1300-1450. Franeker, 1996

1421, 26 jun.,

De steden Utrecht en Amersfoort branden het dorp Ede plat.

bron: Buisman, J., Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen. Deel 2 1300-1450. Franeker, 1996

1431, ± 24 nov.,

Veel sneeuw op de Veluwe.

bron: Buisman, J., Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen. Deel 2 1300-1450. Franeker, 1996

1432, feb.,

Eind februari slechte wegen en hoog water op de Veluwe.

bron: Buisman, J., Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen. Deel 2 1300-1450. Franeker, 1996

16de eeuw

1578, 9 okt.,

Den 9en Octobris ghetogen mit mijn veendel neffens Amersfoort, 1 mijl, ende over tHoochlant tot der Nijkerck toe, noch 2 mijlen. Des Oversten veendel quam van tHoochlant oock tot der Nijkerck toe, 2 mijlen; ende Boenens veendel van Baern over dEmerbrug oock tot der Nijkerck toe, samen 3 mijlen.

bron: Fruin, R., Journaal van Splinter Helmich, soldaat en later hopman in dienst van den lande, van 1572 tot 1589. in: Kroniek van het Hist.Genootschap, 31e jrg, 1875, zesde serie, zesde deel. Utrecht, 1876, blz. 204-205.

1578, 10 okt.,

Den 10en Octobris ghetogen tot Putten toe, 1 mijl; daer bleef des Overstens veendel, ende ick ende Boenens veendel toghen tot Armel toe, noch een half mijl.

bron: Fruin, R., Journaal van Splinter Helmich, soldaat en later hopman in dienst van den lande, van 1572 tot 1589. in: Kroniek van het Hist.Genootschap, 31e jrg, 1875, zesde serie, zesde deel. Utrecht, 1876, blz. 205.

1578, 11 okt.,

Den 11en Octobris tooch des Overstens veendel van Putte tot Eep toe, 3 mijlen; Boenens veendeel tooch van Armel tot Faersen toe, 3 mijlen; ick met mijn veendel van Armel door Elspijck, anderhalf mijl, ende door Eep, anderhalf mijl, ende Heerde toe, 1 mijl.

bron: Fruin, R., Journaal van Splinter Helmich, soldaat en later hopman in dienst van den lande, van 1572 tot 1589. in: Kroniek van het Hist.Genootschap, 31e jrg, 1875, zesde serie, zesde deel. Utrecht, 1876, blz. 205.

1578, 13 okt.,

Den 13en Octobris ghetoghen tot Veruchten met mijn veendel, 1 mijl.

bron: Fruin, R., Journaal van Splinter Helmich, soldaat en later hopman in dienst van den lande, van 1572 tot 1589. in: Kroniek van het Hist.Genootschap, 31e jrg, 1875, zesde serie, zesde deel. Utrecht, 1876, blz. 205.

1578, 16 okt.,

Den 16en Octobris tooch ons Overstens veendel van Eep weder over dIJsel int leger voor Deventer; ende Boenens veendel tooch van Faersen tot Welssen toe, 1 mijl. Den selfden dach quamen 8 Welsche veendels uut Brabant, so tot Eep, Wu, der Wolde ende daer ontrent. Oock toghen dien dach beyde die veendels uut Campen, als des Graven veendel ende Hotting, na het leger voor Deventer.

bron: Fruin, R., Journaal van Splinter Helmich, soldaat en later hopman in dienst van den lande, van 1572 tot 1589. in: Kroniek van het Hist.Genootschap, 31e jrg, 1875, zesde serie, zesde deel. Utrecht, 1876, blz. 205.

1578, 17 okt.,

Den 17en Octobris creghen wij bescheyt van ons Oversten (doch van wegghen die Staten), dat wij na Hollandt weder souden trecken.

bron: Fruin, R., Journaal van Splinter Helmich, soldaat en later hopman in dienst van den lande, van 1572 tot 1589. in: Kroniek van het Hist.Genootschap, 31e jrg, 1875, zesde serie, zesde deel. Utrecht, 1876, blz. 205.

1578, 18 okt.,

Den 18en Octobris tooch tveendel van Boene van Welsen tot Oldenbroeck toe, 3 mijlen. Ende ick tooch mit mijn veendel van Veruchten voorbij het clooster Hulsberghen tot Oldebroeck toe, 2 mijlen.

bron: Fruin, R., Journaal van Splinter Helmich, soldaat en later hopman in dienst van den lande, van 1572 tot 1589. in: Kroniek van het Hist.Genootschap, 31e jrg, 1875, zesde serie, zesde deel. Utrecht, 1876, blz. 205.

1578, 19 okt.,

Den 19en Octobris ghetogen mit beyde die veendels voorbij der Elburch, 1 mijl, door Doorspijck, oock een mijl, door Nunspijsck, oock 1 mijl, tot op die Hoef een half.

bron: Fruin, R., Journaal van Splinter Helmich, soldaat en later hopman in dienst van den lande, van 1572 tot 1589. in: Kroniek van het Hist.Genootschap, 31e jrg, 1875, zesde serie, zesde deel. Utrecht, 1876, blz. 205.

1578, 20 okt.,

Den 20en Octobris door der Nijckerck, een half mijl, tot opt Hoochlant neffens Amersfoort toe, 2 mijlen.

bron: Fruin, R., Journaal van Splinter Helmich, soldaat en later hopman in dienst van den lande, van 1572 tot 1589. in: Kroniek van het Hist.Genootschap, 31e jrg, 1875, zesde serie, zesde deel. Utrecht, 1876, blz. 205.

1581

In 1581 nadere een Spaans legeronderdeel het dorp Ede om dit te straffen voor hun ketterijen. Alles wat vluchten kon, vluchtte naar het westen. Veel boeren keerden niet terug. Er moet weinig van het dorp zijn overgebleven.

bron: website: www.edenaar.nl/geschiedenis/rampen.html

1582, 27 mei,

Den 27en Meij wederom van Utrecht gereden met mijne twe peerden door Soest ende Nijckercke tot Renen toe, 4 mijlen, tot Renen over de Rijn gevaren, door oorsaken dat die Engelschen op die Velu lagen ende niemant vrij passeren lieten, ende so voorts gereden tot Aernem toe, wederom overgevaren, 3 mijl.

bron: Fruin, R., Journaal van Splinter Helmich, soldaat en later hopman in dienst van den lande, van 1572 tot 1589. in: Kroniek van het Hist.Genootschap, 31e jrg, 1875, zesde serie, zesde deel. Utrecht, 1876, blz. 247.

1624, 18 feb.,

Spaanse leger komt voor Arnhem en trok diezelfde dag door naar Ede. Daar en in Veldhuizen moet vreselijk zijn huisgehouden. Ook asteel Kernhem wordt geplunderd. 's Avonds liggen 16 huizen in Ede en zeven boerderijen in Veldhuizen in as. Anecdote: De woestelingen slaan op de vlucht als ze de tonen van het Wilhelmus horen. Ze meenden dat er een staatsleger aankwam. Het bleek een jager uit Bennekom te zijn die door de bossen dwaalde en de zonderlinge inval kreeg om eens het Wilhelmus te

gaan blazen.

bron: website: www.edenaar.nl/geschiedenis/rampen.html

1684

Het jaar 1684 was droog en heet. In Ede brak een grote brand uit; 24 huizen inclusief de kosterij en de pastorie gingen in vlammen op. Vanaf de kosterij aan de Grotestraat tot aan de Molenstraat bij de huidige spoorlijn werd alles in de as gelegd.

bron: website: www.edenaar.nl/geschiedenis/rampen.html